

BĘBEL (14) *sb m*

bębel (13), **bąbol** (1); bębel : bąbol *Calep* (1 : 1).

e jasne; tekst nie oznacza ó.

sg N bębel (5). *♦ A bębel* (1). *♦ pl N bębele* (3), *bąbole* (1). *♦ G bębel(o)w* (1). *♦ A bębele* (3).

Sł stp. s.v. pępel, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *Bąbel, bańka, pęcherzyk na wodzie; bulla Mącz, Calep, Cn; mastus Calep* (4) : Bullo, bullas facio, Bębele czynię yáko sie kiedy wody zrużáya. *Mącz* 28a, 28a; Bulla – Bambole na wodze. *Calep* 142a, 642a.

2. lek. *Pęcherz na skórze; nabrzmienie, guz; clavus Mącz* (7) : Też proch śtich robakow s ciałtem zmieszany [...] przłoż na miefcze gdzie chczelz íprifzczýć á vczyni sie bębel *FalZioł* I 70b; drzeń thego ziela [...] ieft moci przenikáycznej [...] yteż bębele cziniáycznej *FalZioł* I 111c, I 70b, 116a [2 r.], V 109.

Szereg: »bębel, pęcherz albo bolączka«: Clavus etiam est genus tuberculi, Bębel Pecherz álbo bolączká. *Mącz* 56d.

3. lek. *Hemoroidy (tylko w pl)* (2) : Theż kto ma bębele w śtolczu prawie na kończoch ielita [...] naprzeciwno temu/ Vwarz íżańthę z włoskhim koprem w winie przyczyniwfzy floney wody/ á pothym vwarziwfzy mař siedziec nad tim gołym zadkiem/ ábowiem boleć odchodzi śtych bębelow *FalZioł* I 84d.

4. lek. *Przepuklina mosznowa (hernia scrotalis); ramex Calep* (1) : Ramex, genus herniae [...] quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia induruit – Bębel. *Calep* 893b.

Synonimy: **1.** *bańka, buła*; **2.** *bolączka, napuch, pęcherz*; **4.** *ocieczenie, wypuklina.*

KN